

PRAVRI

Pravni fakultet u Rijeci

Znanstveni skup Akademije pravnih znanosti Hrvatske
Hrvatska u Europskoj uniji – 5 godina poslije
u suradnji s Pravnim fakultetom u Rijeci
Rijeka, 25. i 26. listopada 2018.

Izazov usklađivanja materije gospodarskog korištenja pomorskog dobra s europskim pravom

Doc. dr. sc. Iva Tuhtan Grgić
Sveučilište u Rijeci, Pravni fakultet
ituhtan@pravri.hr

Sveučilište u Rijeci
University of Rijeka

Ova je prezentacija rezultat istraživanja na uspostavnom istraživačkom projektu br. 3061:

**Razvoj suvremenog pravnog i osigurateljnog režima za hrvatske marine –
unapređenje konkurentnosti, sigurnosti, sigurnosne zaštite
i zaštite morskog okoliša**

www.delicromar.hazu.hr

Projekt je financiran od strane Hrvatske zaklade za znanost.

Uvodno o pomorskom dobru

- Ustav Republike Hrvatske, čl. 52.
 - more, morska obala, otoci su dobra od interesa za Republiku Hrvatsku
 - način upravljanja i korištenja biti će propisan posebnim zakonom (poseban pravni režim)
- Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama, čl. 3, st. 1.
 - opće dobro od interesa za RH

Upotreba i korištenje pomorskog dobra

- Opća upotreba → svatko sukladno prirodi i namjeni
- Posebna upotreba → koncesija za posebnu upotrebu
- ✓ Gospodarsko korištenje → koncesija za gospodarsko korištenje
 - obuhvaća korištenje ili gradnju građevina
- ✓ Koncesijsko odobrenje → za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru koje ne isključuje niti ograničava opću upotrebu pomorskog dobra

Djelatnosti za koje se izdaje koncesija

Uredba o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru

- turističko - ugostiteljske djelatnosti
- plaže
- marikultura i uzgoj mladi
- ostale gospodarske djelatnosti (ronilački centri, jedriličarski centri, akvagani, zipline, ski lift. arheološki part, podmorski park...)
- koncesije za luke posebne namjene (luke nautičkog turizma, industrijske luke, brodogradilišne luke, sportske luke, ribarske luke)

Djelatnosti za koje se izdaje koncesijsko odobrenje

Uredba o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru

- prijevoz putnika, čišćenje mora, tehnički radovi, prijevoz hidroavionom
- iznajmljivanje sredstava (brodice, pedaline, skije, podmornica...)
- ugostiteljstvo i trgovina (montažni objekti do 12m², pripadajuća terasa objekta, stand, ambulatna prodaja)
- komercijalno-rekreacijski sadržaji – jumping, aqua park, zabavni sadržaji, priredbe, snimanje, slikanje, fotografiranje...
- obuka jedrenja, veslanja, plivanja
- organizacija ronilačkih izleta

U kojoj je mjeri ZPDML usklađen sa pravom EU?

- nacionalni je sud dužan interpretirati nacionalno pravo u skladu s direktivom, bez obzira je li pravilo doneseno prije ili nakon direktive
- obveza je to jača ako je postojeće nacionalno pravo već u skladu s direktivom
- nacionalni sud obavezan je prilikom primjene odredaba domaćeg prava donesenih radi prijenosa obveza utvrđenih direktivom, razmotriti čitav skup pravila nacionalnog prava i interpretirati ih što je moguće više u svjetlu teksta i svrhe direktive kako bi postigao rezultat u skladu s ciljem kojemu direktiva teži
- cjelokupno hrvatsko pravo (time i ZPDML) tumači na način da se ostvari cilj i svrha Direktive (tzv. tumačenje sukladno pravu Unije)

Da li se polje primjene Direktive o koncesijama preklapa s poljem primjene odredbi ZPDML-a o koncesijama za gospodarsko korištenje?

Ne, polje primjene Direktive je uže!

- vrijednosni prag (5.225.000 EUR-a)
- ugovori o koncesiji predstavljaju važne instrumente u dugoročnom strukturnom razvoju infrastrukture i strateških usluga (t. 3. recitala)
- koncesije za usluge i koncesije za radove (ne i za gospodarsko korištenje općeg dobra)
- ne primjenjuje se na sporazume koji imaju za cilj pravo gospodarskog subjekta da iskorištava određena javna dobra ili resurse, u okviru privatnog ili javnog prava, kao što su zemljište ili državna imovina posebno u pomorskom, kopnenom, lučkom sektoru ili sektoru zračnih luka

Značenje sintagme "gospodarsko korištenje pomorskog dobra"

- A) ZPDML – svako korištenje za koje se daje koncesije

- B) ZOK– ono gospodarsko korištenje koje ne predstavlja izvođenje radova, odnosno pružanje i upravljanje uslugama (čl. 3. st. 3. ZOK)
 - A) samo gospodarsko iskorištavanje resursa (npr. zahvaćanje morske vode, vađenje šljunka, eksploatacija ugljikovodika...)
 - B) za svaku djelatnost koja se obavlja na pomorskom dobru jer se uvijek iskorištava područje koje je pomorsko dobro
 - C) za iskorištavanje samog resursa, kao i za izvođenje radova i pružanje usluga koje nisu javne

Direktiva o uslugama 2006/123/EZ

- Spojeni predmeti C-458/14 i C-67/15, Promoimpresa srl protiv Consorzio dei comuni della Sponda Bresciana del Lago di Garda e del Lago di Idro i C-67/15 Mario Melis, Tavolara Beach Sas, Dionigi Piredda, Claudio Del Giudice protiv Comune di Loiri Porto San Paolo, Provincia di Olbia Tempio, ECLI:EU:C:2016:558
- nacionalna klasifikacija odnosa ne utječe na njihovu autonomnu pravnu ocjenu u skladu s pravom Unije
- koncesije za obavljanje turističko- rekreativnih djelatnosti na pomorskom dobru ulaze u polje primjene Direktive o uslugama, a ne Direktive o koncesijama
- važnost razgraničenja polja primjene Direktive o uslugama i Direktive o koncesijama

Čl. 12 Direktive 2006/123/EZ i koncesijska odobrenja

- ✓ broj raspoloživih ovlaštenja za danu djelatnost ograničen zbog oskudice prirodnih izvora
- ✗ postupak odabira potencijalnih kandidata koji u potpunosti jamči nepristranost i transparentnost, što posebno uključuje prikladnu obavijest o pokretanju, provođenju i dovršenju postupka
- ✓ vremensko ograničenje, bez mogućnosti automatskog produljenja
- ✓ ne postojanje nikakvih prednosti za ovlaštenika kojemu je ovlaštenje isteklo ili ističe

Da li se polje primjene Direktive o uslugama preklapa s poljem primjene odredbe čl. 38 i 39. ZPDML o koncesijskim odobrenjima?

Ne, polje primjene Direktive je šire!

- primjenjuje se i na neke odnose koji su u nacionalnom pravu kvalificirani kao koncesije za gospodarsko korištenje pomorskog dobra

Ne, polje primjene Direktive je uže!

- ne primjenjuje se na usluge prijevoza

Izazov usklađivanja gospodarskog korištenja pomorskog dobra s europskim pravom

- ispravno razgraničenje polja primjene Direktive o uslugama i Direktive o koncesijama
- ispravno razgraničenje polja primjene Zakona o uslugama i Zakona o koncesijama
- posebno uređenje za gospodarsko korištenje pomorskog dobra koje je izvan polja primjene Direktiva i Zakona
 - luke nautičkog turizma ?
 - sportske luke ?
 - LNG terminal ?

Izazov usklađivanja gospodarskog korištenja pomorskog dobra s europskim pravom

- Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu, SL L 376, 27.12.2006. (tzv. Bolkensteinova direktiva)
 - Zakon o uslugama (NN, 80/2011)
- Direktiva 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovora o koncesiji, SL L 94, 28.3.2014.
 - Zakon o koncesijama (NN, 69/2017)
- ...
- ...
- ...

Hvala na pažnji!

PRAVRI

Pravni fakultet u Rijeci

University of Rijeka, Faculty of Law
Hahlić 6, HR-51000 Rijeka, Croatia, phone: +385 51 359 500; fax: +385 51 359 593
www.pravri.uniri.hr/en/

Sveučilište u Rijeci
University of Rijeka